

(İlköğretim okullarında Anneler Günü'nde oynanabilir.)

Kişiler

Ayhan - Ayhan'ın annesi - Erol

Ayhan'ın sınıf arkadaşı: 1. Çocuk, 2. Çocuk, ...

Ayhan'ın sınıf arkadaşı: 1. Arı çocuk

2. Arı çocuk, 3. An çocuk

1. Serçe çocuk, 2. Serçe çocuk,

3. Serçe çocuk

1. Perde

1. Sahne

(Sahne basit döşeli bir ev odasını göstermektedir. Ortada, üstünde açık kitap ve defterler bulunan bir masa, sağda bir koltuk, solda bir sedir veya birkaç iskemle. Anne elinde bir örgü örmektedir. Ara sıra gözlüğünün altından karşıya bakar ve birini dinliyormuş gibi hareketler yapar.)

Anne— HÃçlÃç gelmedi... Nerede kaldı bu çocuk? (Kalkar, dışarıyı dinler.) Şimdi sesleri geliyordu ama yine uzaklaştılar galiba. Hem de o kadar kapının önünden ayrılmayın demiştim. (Masadaki kitaplara bakar.) Dersini de yapmadı. Oyun deyince çocuğun akli gidiyor. Derse sıra mı gelir? (pencereye giderek) Üstelik çok merak ediyorum.

2. Sahne

(Ayhan arkasında altı, yedi arkadaşıyla beraber büyük bir gürültüyle kapıdan girer.)

Ayhan (annesini görmeyerek)— Gelin, gelin çocuklar! Yürüsenize canım, ne korkuyorsunuz? Annem bir şey söylemez.

Erol— Hah, işte burada güzel saklambaç oynanır. Kanepelerin arkasına saklanırsınız.

Ayhan—Aal... Anne, sen burada mısın?

Anne— Ya sen neredesin, benim haylaz çocuğum?

Ayhan—Neredeysem neredeyim, canım aaa...

Anne— O nasıl lakırdı?

Ayhan— Basbayağı lakırdı işte... Bir de bilmiyormuş gibi soruyorsun. Sokakta oynuyordum.

Anne— Şimdi de oyuna devam edeceksiniz galiba?

Ayhan— Tabi ya...

Anne— Derslerin ne olacak?

Ayhan (aldırmayarak)— Hadi çocuklar saklanın, ben ebeyim.

1. Çocuk (yavaş)— Annen kızıyor ama.

Ayhan— Aldırma... O her zaman kızar.

2. Çocuk— öyleyse körebe oynayalım.

3. Çocuk— Evet evet, körebe...

4. Çocuk— Birdirbir varken körebe oynanır mı yahu?

Anne (yavaşça)— Bak, arkadaşlarının yanında seni utandırmamak için ses çıkarmıyorum. Sonra görüşürüz. (Sahnedan çıkar.)

Ayhan— Olur, olur... Hele oyunumuz bitsin de o zaman görüşürüz.

3. Sahne

Çocuklar - Ayhan

Ayhan- Şu anneler de ne tuhaf yahu! Her şeye karışı yorlar.

1. Çocuk— Dersini mi yap, diyor?

Ayhan—Tabi... Başka ne diyecek. Bütün anneler öğretmenlerle birlik olmuşlar, çocukların canını çıkarıyorlar. Hadi saklanın.

4. Çocuk— Yook, olmaz. Birdirbir bir oynayacağız.

3. Çocuk— Kim yatacak?

Ayhan— Ben atlayacağım, kim yatarsa yatsın.

1. Çocuk— Oh! Ne ĞçlĞç ev sahipliği bu? önce sen yat.

2. Çocuk— öyleyse yat bakalım.

3. Çocuk (Ensesinden tutar.)— Hadi başını eğ de atlayalım.

1. Çocuk— Hhhh, ha şöyle...

Ayhan— Hadi çabuk olun, yoksa kalkarım şimdi.

3; Çocuk—Varan birrr...

2.- Çocuk—Varan ikiii...

4. Çocuk— Varan üüüç. (Arka arkaya birkaç defa atlarlar. Atlarken 3. çocuk yuvarlanır. Burnu kanar.)

Ayhan— Kabahat senin ama HalĞk. Burnunu o kadar uzatacak ne vardı? Dur, dur, dur bakalım, mendilin var mı? "

3. Çocuk— Yok.

Ayhan (Masanın üzerinden tabak örtüsünü çeker.)— Al şu tabak örtüsünü.

2. Çocuk— Galiba çok kanayacak. Annene haber verelim.

Ayhan— Yok canım, istemez. Şimdi geçer değil mi? Hadi aslanım!. (Sırtına vurur.) Koşun bakalım, koşun, ben ebeyim. (Çocuklar, iskemlelerin arkasından koşmaca oynamaya başlarlar. Bağrışarak koşuşurken, iskemleleri devirir, yerlerini değiştirir, ortalığı alt üst ederler. Ayhan, masanın örtüsünü çekerek, hem etrafında döner, hem üstünde ne varsa yere düşürür. Sonra bitkin bir hĞçlde yerde bağdaş kurarlar.)

Ayhan— Off, bittim. Amma yoruldum be...

1. Çocuk—Şimdi ne oynayacağız?

4. Çocuk— Hani körebe oynayacaktık?

3. Çocuk— Biraz da ders çalışalım mı? (Hep birden kahkahalarla gülerler. Ayhan kalkar, ellerini arkasına koyarak, öğretmenini taklidini yapar. Uzun uzun arkadaşlarına bakar.)

Ayhan— Artık ben anlıyorum ki sizin uslanmanıza imkĞn yoktur. Muhakkak bir ceza istiyorsunuz. Bakın şu odanın hĞçline. Hiç insan evini bu kadar kirletir mi? Derslerinize de çalışmadınız. Gel bakalım Ayhan, sen de gel Erol, sen de sen de. Sizinle özel görüşmem gerekiyor. (Hepsi gülüşürler.)

1. Çocuk— Vallahi tıpkı bizim öğretmene benzedin.

3. Çocuk— İyi ama yarın öğretmen derse çalışıp çalışmadığımızı soracak, ne diyeceksiniz?

2. Çocuk— Ne diyeceğiz; ben yaptım derslerimi.

Ayhan— Sen yaptın mı?

2. Çocuk— Tabi...

1. Çocuk— Benimkiler de hazır.

4. Çocuk— Ben zaten derslerimi yapmadan oyuna başlamam. Okuldan eve gelince bir saat dinlenme, sonra ders, sonra oyun. Gece de rahat rahat uyurum.

Ayhan (canı sıkılmış)— Aptallar!

1. Çocuk— O da ne demek?

Ayhan— Benden niye sakladınız derse çalıştığınızı?

1. Çocuk— Niye saklayalım, sen sormadın ki...

2. Çocuk— Sen dersini yapmadın mı Ayhan?

Ayhan— Tabi yapmadım, hem ben sizin gibi aptal mıyım? Gece yaparım.

1. Çocuk—Aptal sensin.

Ayhan— Sensin.

2. Çocuk— Neden o oluyormuş?

3. Çocuk— Demek insan oyundan önce derse hazırlanırsa aptal olur, sensin aptal.

Ayhan— Hiç de ben değilim, sizsiniz.

Üçü birden—Sensin, sensin.

1. Çocuk— Aptal olmasan öğretmenden her gün sıfır almazsın. Demek aklın ermiyor ki bir şey öğrenemiyorsun.

Ayhan— Neden aklım ermeyecekmiş? Sizin gibi ben de çalışsam, elbette iyi not alırım.

4. Çocuk— Hah gördün mü, kendi ağzıyla tutuldu. Çalışmıyor, bir de bizi kiskanıyor.

Ayhan— Kızdırma yersin tokadı.

3. Çocuk— Senin evine gelende kabahat zaten. Ayhan— öyleyse ne duruyorsun, defolup gidin.

Üçü birden— Tabi gideriz.

1. Çocuk— Hadi çocuklar.

4. Çocuk— Aptal olmasan bu kötü huylarınla arkadaşlarını darıltmazsın.

Ayhan (Somurarak oturur.)— Darılırsan darıl. Çok umurumda sanki... Kendileri çalışmış gelmişler, bir de bana yarın öğretmenden azar işittirecekler.

4. Sahne

Anne— Bu odanın hâçli ne Ayhan? Ne oldu buraya?

Ayhan— ...

Anne— Cevap versene?

Ayhan— Ne cevap vereceğim canım? İşte oda, yine aynı oda. Sanki eskiden daha mı düzgündü?

Anne— Bugün beni çok üzdün Ayhan?...

Ayhan— İyi ettim.

Anne—İyi mi ettin?

Ayhan—Tabi ya, iyi ettim... '

Anne— Galiba sen koskoca çocuk dayak yiyeceksin. (Anne ortalığı düzeltmeye boşlar.) Aaaa!
Bu da ne! Tabak örtüsü kan içinde.

Ayhan— Eee, ne olmuş sanki? Adam öldürmedik ya... Erol'un burnu kanadı.

Anne— Sonra da buna şildiniz öyle mi?

Ayhan— Evet öyle, ona sildik, ne yapacaksın?

Anne— Çok yazık! Senin gibi bir çocuk yetiştirdiğim için kendime acıyorum. öğretmenin emekleri de boşa gitti, benimkiler de... Yarın öğretmenine bir dilekçe yazacağım.

Ayhan— Zaten başka işiniz yok ki... Hem yazarsan yaz, öğretmenden de korkacak değilim ya. Ben kimseden korkmam. (Bir süre susar, anne etrafı düzeltir.)

Ayhan (sert)— Bana para ver.

Anne— ...

Ayhan— Bana para ver diyorum sana.

Anne— Ben kimseden bu şekilde para istendiğini duymadım.

Ayhan— Ben böyle isterim işte.

Anne (Gülerek Ayhan'a yaklaşıyor.)— Ayhan çocuğum, böyle mahalle çocukları gibi huysuzluk etme. Bak bu yüz sana hiç yakışmıyor. Ne kadar çirkin oluyorsun, biliyor musun? Hem beni çok üzüyorsun. Bir anne evladiyla övünebilmeli. Bense oğlum, var, demeye bile utanıyorum. (Saçlarını okşamak ister.)

Ayhan (silkinerek)— Bana para ver diyorum sana.

Anne (içini çekerek)— Parayı ne yapacaksın oğlum?

Ayhan— Defterim bitti, defter alacağım.

Anne— Çıldırдың mı oğlum? Defter almak için yarım saatlik yol gitmen lâzım. Ben seni bu saatte nasıl yalnız bırakabilirim. Yarın alırsın.

Ayhan— öğretmen dersi yarına istedi.

Anne— Madem öyleydi, neden vaktinde almadın?

Ayhan— Oyun oynadık. Bu kabahat mi? ,

Anne— Bu şekilde olursa elbet kabahat sayılır. Okuldan geliyorsun, iki lokma bir şey yemeden, biraz dinlenmeden sokağa koşuyorsun. Akşam karanlıklarına kadar sokakta oynuyorsun, eksiklerini almak aklına bile gelmiyor. Tam dükkânların kapanacağı sırada aklına geliyor. Sonra da geç vakit derse başlıyorsun, gece yarılara kadar uykusuz kalıyorsun. Bir de öğretmen fazla ders verdi diye oturup ağlıyor, beni de sinirlendiriyorsun. öğretmenin sana, düzenli bir çocuk olman gerektiğini söylemiyor mu? Ayhan (Hırsıyla ayağa kalkıp kollarını iki yana açar.)— Eeee, ne kadar çok akıl veren var yahu! Okula gidersin, öğretmen sabahtan akşama kadar nasihat eder, ders verir. Tam eve gelersin, bu sefer de anneler başlar, bıktım canım...

Anne— Senin iyiliğin için evlâçdım.

Ayhan— Ben iyilik falan istemiyorum. (Anne bir kanepeye somurtup oturur.)

Anne— Ben sana dargınım. Benim senin gibi huysuz, arsız çocuğum yok, anlıyor musun?

Ayhan— Canın isterse. (Gider sedirin üstüne uzanıp yatar ve biraz sonra uyumaya başlar.

Anne yavaşça üstünü örter.)

Anne— Uyu benim huysuz çocuğum uyu... Kendisinin iyiliği için uğraşan, gecesini, gündüzünü sana feda eden annesini, öğretmenini üzen haylaz oğlum uyu... Ben de evlâçt yetiştiriyorum diye sevineyim. Senin gibi kötü bir çocukla övüneyim. Yazık, çok yazık!...

2. Perde

(Açıklık bir alan... Yerde taze otlar... Arkada birkaç kaya. Ayhan, bu kayalardan birine oturmuş, elindeki çakıyla bir ağaç dalı yontmaktadır. Suratı asıktır. Biraz uzaktan altı, yedi çocuk an kıyafetine girmiş oldukları hâlde vızıldayarak Ayhan'ın yanından geçerler.)

1. Arı—Aaa... Bir çocuk!...

2. Arı— Galiba yolunu şaşırmış.

3. Arı— Bu vakit kırlarda ne arıyor? Biz bile akşpmın yaklaştığını görerek evlerimize koşuyoruz.

1. Arı— Hadi bu çocuğa yardım edelim.

2. Arı— Evet, onu önümüze katarak yol göstersek mutlaka memnun olur. (Vızıldayarak etrafında dönmeye başlarlar. Ayhan, gözlen elindeki dalda, eliyle arıları kovalar.)

Ayhan—Ayyy... Bunlar da nereden çıktı?

1. Arı— Güzel çocuk.

Ayhan— Ben güzel falan değilim. Hadi çekilin başımdan.

2. Arı— Güzel çocuk, biraz bizi dinler misin?

Ayhan— Dinlemem, ben hiç kimseyi dinlemem. Ben annemi, öğretmenimi bile dinlemedim de taa buralara kadar onlardan kaçtım, geldim.

Arılar—AaaaaaaL.

3. Arı— Annenden kaçtın ha? Aman ne fena şey! Gerçekten sen güzel çocuk değilmişsin. Konuştuğun zaman ne kadar fena bir çocuk olduğun anlaşılıyor. Ya şimdi zavallı annen üzülmecek mi?

Ayhan—Üzülürse üzülün... Beni kızdırmasaydı.

1. Arı— Ama bak, akşam oluyor. Bu saatte kurtlar, kuşlar bile yuvalarına dönerler. Sen yalnız başına buralarda korkmaz mısın?

Ayhan— Ben insanım,, sizin gibi hayvan değilim ki korkayım.

Arılar—Aaaaaal...

1. Arı— Evet sen insansın ama faydasız, hatta zararlı bir insansın. Oysaki biz hayvan olduğumuz hãçlde herkese faydalıyız. Sen bizim balımızdan hiç tatmadın mı?

Ayhan— Çooook... Annem bana her sabah yedirirdi.

2. An-r- öyleyse seni bu kadar düşünen bir anneye nasıl karşı geliyor, inatçılık ediyor ve yanından kaçabiliyorsun?

Ayhan (ağacı yontarak)— Kaçarım işte, size ne?

3. Arı— Bak küçük çocuk, ver elini bize, seni evinin yoluna kadar götürelim, insanlar arasına bırakalım. Git annenden özür dile, bundan sonra bizim gibi tatlı sözler söyle, tatlı ballar yap...

Ayhan— Ben arı mıyım? Nasıl bal yaparım?

1. Arı— Nasıl mı? O kadar kolay ki... insanların balları tatlı sözleridir.

2. Arı— Sen terbiyeli çocukların bal gibi tatlı konuştuklarını bilmez misin?

Ayhan— Ben hiçbir şey bilmem.

1. Arı— Hadi kalk, güzel çocuk... Bırak elindeki o çakıyı... Parmağını kesersin sonra.

Ayhan— Sana ne? Canı acıyacak olan ben değil miyim?

Arılar—Akşam oluyor...

3. Arı— Gidelim mi?

Arılar— Tabi, geç kalıyoruz.

1. Arı— Evet gitmeliyiz, annelerimiz bizi bekler. Onlar bize yemek hazırlamak için erkenden eve gitmişlerdir. Hadi küçük, kalk inat etme de bizimle beraber gel.

Ayhan (Eliyle sürekli kovalama işareti yapar.)— Gidin, ooof, enseme iğneler batacak...

1. Arı— Al öyleyse... Güzel sözlerle yola gelmeyenlere iğne batırılır. (Gitmeye hazırlanırlar.)

Ayhan— Off, enseme... Vay hıncır arılar, vay! Canımı acıttınız. Zehirli iğneleriniz kırılınsın.

1. Arı (hepsi vızıldayarak giderken)— Merak etme, haylaz çocuk, bizim sana batırdığımız iğne senin annene söylediğin acı sözlerden daha az zehirlidir. (Arılar sahneden çıkarlar.)

(Ayhan, başını ellerinin arasına koyarak düşünmeye başlar, biraz öteden üç serçe kollarını cırpa cırpa sahneye girerler.)

1. Serçe— Aman çocuklar, biraz daha çabuk zıplayın, evimize geç kaldık. Annelerimiz bize darılacak.

2. Serçe— Durun, durun, gitmeyin... Burada bir çocuk ağlıyor...

1. Serçe— Hişşttt, çocuk!

2. Serçe— Hişşt. (Yerden bir taş alarak Ayhan'ın yanına atar.)

3. Serçe— Hişşt. Çocuk, çocuk. (Ayhan başını kaldırıncı uçü de kollarını cırparak daha uzağa kaçırlar.)

Ayhan— Bu kuşlara da ne oluyor?

1. Serçe— Küçük arkadaş, niye ağlıyorsun?

Ayhan— Ben sizin nereden arkadaşınız oluyormuşum? Ben serçe değilim ki...

2. Serçe— Burada, bu saatte ne işin var öyleyse? İnsanlar bu saatte şehirlere giderler, kırlarda yalnız kuşlar dolaşır

Ayhan— Siz de annenizle mi kavga ettiniz?

Serçeler— Aaa, o nasıl söz öyle?

1. Serçe— Biz hiç kimseyle kavga etmeyiz. Hele annemizle hiç etmeyiz. Bunu ancak deliler yapar. (Ayhan ayağa kalkar, serçeler biraz daha korkuyla gerilerler.)

Ayhan— Peki şimdi siz nereye gidiyorsunuz?

Serçeler— Evlerimize...

Ayhan— Evlerinize mi, niçin?

1. Serçe— Annelerimiz şimdi evde bizi bekler. Geç kaldığımız için bizi merak etmiştir. Belki de bu yüzden hepimizi azarlar.

Ayhan—Anneniz sizi azarlayınca ne yaparsınız?

1. Serçe— Hiç... Susarız. Sesimizi çıkarmayız. Sadece özür dileriz. Çünkü anneler çocuklarını kusurları olduğu zaman azarlarlar.

2. Serçe— Sen ne yaparsın?

Ayhan— Ben mi? Sorma, hiç... Çok şey...

1.Serçe— Sen şimdi evine gitmeyecek misin?

Ayhan— Siz ne karışıyorsunuz? (Yerden bir taş alarak serçelere doğru kaldırınca, hepsi birden kaçırlar. Cık cık cık diyerek dışarı çıkarlar. Ayhan, tekrar taşın üzerine oturur.)

Ayhan— Sahi be. . Akşam oluyor... Kuşlar bile annelerine gidiyorlar. Keşke annemi darıltmasaydım. Şimdi gitsem bile belki de beni istemez, kızar, darılır. Gece nerede yatarım ben?

(Uzaktan çingirak sesleri duyulmaya başlar. Sesler yavaş yavaş yakınlaşır.)

Ayhan— Kuzular dönüyor galiba. Ben artık kurtların, kuzuların arkadaşı oldum. (Ağlamaya başlar. Kuzular beyazlar giyinmişlerdir. Boyunlarında birer çingirak vardır Ayak ve elleri üzerinde yürüyerek sahneye girerler.)

Kuzular— Me, me, me, me, me... (Kuzunun en küçüğü gelir, iki elini Ayhan'ın dizleri üstüne koyarak, onunla konuşmaya başlar.)

Kuzu— Me, me, me...

Ayhan (Başını kaldırır.)— Me, ya... Ne istiyorsun?

Kuzu— Me, me niye ağlıyorsun? Küçük okullu? Bak biz karnımızı doyurduk, güle oynaya evlerimize gidiyoruz.

Ayhan— Akşam oluyor. Buralarda korkmaya başladım. Evime de dönemiyorum.

Kuzu— Niçin? (öteki kuzular da etrafına gelirler ve her cümle sonunda kuzular hep birden me, me, diye bağırırlar.)

Ayhan—Annemi darılttım.

Kuzu— Anneni mi darılttın? Biz kuzular bile annelerimizi dinleriz. Geçen gün bir tanemiz aksilik etti, annesini dinlemedi, sonra akşam bizimle beraber evine dönmedi.

Ayhan— Neden dönemedi?

Kuzu— Neden olacak. Bizden ayrılınca onu kurt kaptı.

Ayhan— Gece burada kalsam,, bana da bir şey olur

Kuzu— Elbette olur. Akşamla beraber buralara sürü sürü kurtlar iner. Bak arkadaşlarım meliyor, bana çabuk ol, gideceğiz, geç kaldık, diyorlar.

Ayhan— Ah keşke annemi darıltmasaydım. Yaptığım kötülöklere öyle pişman oluyorum ki... Eğer annem beni yine eskisi gibi kucağına alsaydı, ben de küçük kuzular kadar uslu, terbiyeli

olurum.

Kuzu— Korkma, evine git. Annen mutlaka seni kabul eder. Bir kere benim ablam öyle yapmıştı da kabahatini anlayıp yalvarınca annem hemen affetti. Anneler küçük, asi evlâçtlarına acımasını biliyorlar.. Onların kalpleri bizim kalplerimizden çok daha özel. Hadi kalk, kalk ver elini. Madem ki bir daha fenalık yapmayacaksın, o zaman annen seni affeder.

Ayhan (Ağlayarak ayağa kalkar.)— Anneme gideceğim, sarılacağım, beni affetmesini söyleyeceğim. Fakat yolu da bilmiyorum. Ben gidinceye kadar ortalık kararacak.

Kuzu— Korkma, bizimle gel. Şehrin kenarına kadar biz seni götürürüz.

Ayhan— Korkuyorum, çok korkuyorum! (Uzaktan ve derinden bir ses duyulur.)

Anne—Ayhan... Ayhan!

Ayhan (Dinler gibi yapar.)— Hah, dur, sus, sus...

Anne (daha yakından)—Ayhan... Ayhan!...

Ayhan— Annem... Vallahi annem, benim annem, ah benim sevgili anneciğim! Beni aramaya gelmiş. Tövbe, . böyle iyi bir anneye bir daha karşı gelmeye tövbeler olsun. (Ses yaklaşır. Anne sahnenin bir ucundan görünür. Ortada kuzular otlamaktadır. Sahnenin önünde, sağ kenarda duran Ayhan, annesini görünce telâşla kuzuların arasından geçmeye çalışır.)

Anne— Ayhan...

Kuzular (başlarını kaldırarak)— Me, me...

Ayhan— Anne... Kuzular— Me...

(Ayhan kuzuların arasından atlayarak geçer, annesinin boynuna sarılır.)

Anne— Benim yaramaz çocuğum...

Ayhan— Benim sevgili anneciğim, ben artık uslandım.

Kuzular—Me, me, me...

(Ayhan ile annesi önde, kuzular onların arkasında yürürler. Çıngırak sesleri ve kuzu melemeleri duyulur.) (Perde kapanır.)

Mualla Uzmay